

REGULAMENT-CADRU din 15 iunie 2004 de organizare și funcționare a serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local

▶(la data 22-iul-2004 actul a fost aprobat de Hotărârea 955/2004)

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1

Prezentul regulament-cadru stabilește cadrul juridic unitar și condițiile în care se desfășoară activitatea de administrare a domeniului public și privat în județe, orașe și comune, în conformitate cu principiile și reglementările prevăzute în Cartea și Convenția europeană pentru protecția mediului și dezvoltare durabilă - Recomandarea 1.130/1990 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, în Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 326/2001, cu modificările ulterioare, în Ordonanța Guvernului nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, aprobată cu modificări prin Legea nr. 3/2003, și în Ordonanța Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 515/2002.

Art. 2

Serviciul public de administrare a domeniului public se desfășoară sub autoritatea administrației publice locale care controlează gestionarea serviciului, urmărește realizarea strategiilor în domeniul serviciilor de administrare a domeniului public și privat pe plan local și prin colaborare cu Ministerul Administrației și Internelor, pe plan național.

Art. 3

(1) Prevederile prezentului regulament-cadru se aplică serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat, denumite în continuare servicii de administrare a domeniului public și privat, din localitățile unde sunt organizate astfel de servicii, precum și la proiectarea, executarea, recepționarea, exploatarea și întreținerea bunurilor mobile și imobile aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Condițiile tehnice și indicatorii de performanță prevăzuți în prezentul regulament-cadru au caracter minimal. Consiliile locale, consiliile județene, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, pot aproba și alți indicatori de performanță sau alte condiții tehnice pentru serviciile de administrare a domeniului public și privat, pe baza unor studii de specialitate.

CAPITOLUL II: Definiții

Art. 4

Pentru definirea obiectului prezentului regulament-cadru se folosesc următorii termeni:

a) activități edilitar-gospodărești - ansamblul acțiunilor de utilitate și interes public local sau județean, desfășurate din inițiativă și sub organizarea autorităților administrației publice locale, prin care se asigură, într-o concepție unitară și coerentă, buna gospodărire și modernizarea localităților; dezvoltarea durabilă a acestora și a infrastructurii edilitar-urbane, precum și condiții normale de muncă, de viață și de locuit pentru comunitățile locale;

b) domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale - totalitatea bunurilor mobile și imobile intrate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale prin modalitățile prevăzute de lege și care nu fac parte din domeniul public al acestora;

c) domeniul public al unităților administrativ-teritoriale - totalitatea bunurilor mobile și imobile aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public local ori județean și care nu au fost declarate prin lege bunuri de uz său de interes public național;

d) infrastructura edilitar-urbană - ansamblul bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, constând în clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente funcționale, dotări specifice și mobilier urban, inclusiv terenurile aferente, destinate desfășurării unor activități edilitar-gospodărești; infrastructura edilitar-urbană face parte din domeniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;

e) mobilier stradal - aparate de joacă pentru copii, panouri de prezentare, coșuri de gunoi, mese de șah, mese de ping-pong, popice, bănci, garduri metalice pentru protecția spațiilor verzi;

f) servicii de administrare a domeniului public și privat - totalitatea acțiunilor și activităților edilitar-gospodărești prin care se asigură administrarea, gestionarea și exploatarea bunurilor din domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale, altele decât cele date, potrivit legii, în administrarea altor servicii publice locale.

CAPITOLUL III: Organizarea și gestiunea serviciilor de administrare a domeniului public și privat

SECȚIUNEA 1: Organizarea și funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat

Art. 5

Înființarea, organizarea, coordonarea și reglementarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat constituie obligația exclusivă a autorităților administrației publice locale, iar monitorizarea și controlul funcționării și gestionării acestora intră în atribuțiile și responsabilitatea exclusivă ale acestor autorități.

Art. 6

(1) Administrarea și exploatarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale se vor face prin înființarea și organizarea unor compartimente distincte, specializate în cadrul aparatelor proprii ale comunelor, orașelor, municipiilor, consiliilor județene, consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București și Consiliului General al Municipiului București, după caz.

(2) Compartimentele prevăzute la alin. (1) vor fi dimensionate în funcție de mărimea unităților administrativ-teritoriale și vor fi încadrate cu specialiști în domeniul tehnic, financiar-contabil, administrativ și juridic.

Art. 7

La elaborarea și aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare a serviciilor de administrare a domeniului public și privat se vor avea în vedere respectarea și îndeplinirea principiilor înscrise în Ordonanța Guvernului nr. 71/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 3/2003.

Art. 8

Funcționarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat se va face în condiții de transparentă prin consultarea cu utilizatorii și asociațiile lor reprezentative, precum și cu sindicatele și patronatele și vor asigura un nivel calitativ ridicat.

Art. 9

Activitățile edilitar-gospodărești specifice serviciilor de administrare a domeniului public și privat vor asigura:

a) satisfacerea cerințelor și nevoilor de utilitate publică ale comunităților locale;

- b) continuitatea serviciului;
- c) ridicarea continuă a standardelor și a indicatorilor de performanță ai serviciilor prestate;
- d) dezvoltarea și modernizarea infrastructurii edilitar-urbane a unităților administrativ-teritoriale;
- e) protecția și conservarea mediului natural și construit;
- f) menținerea condițiilor sanitare în conformitate cu normele de igienă și sănătate publică.

Art. 10

(1) Serviciile de administrare a domeniului public și privat prestate/furnizate trebuie să îndeplinească la nivelul beneficiarilor indicatorii de performanță aprobați de consiliile locale, consiliile județene, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz, prin regulamentele proprii ale serviciilor de administrare a domeniului public și privat.

(2) Indicatorii de performanță aprobați de consiliile locale, consiliile județene, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz, vor respecta cadrul general stabilit în acest scop în prezentul regulament-cadru.

SECȚIUNEA 2: Gestiunea serviciilor de administrare a domeniului public și privat

Art. 11

Gestiunea serviciilor de administrare a domeniului public și privat se organizează la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor sau al asociațiilor intercomunale după criteriul raport cost-calitate optim pentru serviciile furnizate/prestate și ținându-se cont de mărimea, gradul de dezvoltare și de particularitățile economico-sociale ale localităților, de starea infrastructurii edilitar-urbane a unităților administrativ-teritoriale, de posibilitățile de dezvoltare.

Art. 12

(1) Gestiunea serviciilor de administrare a domeniului public și privat se realizează prin următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune indirectă.

(2) Alegerea formei de gestiune a serviciilor de administrare a domeniului public și privat se face prin hotărâre a consiliilor locale, a consiliilor județene, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz, în funcție de specificul, volumul și natura bunurilor proprietate publică și privată, de numărul și natura localităților componente ale asociațiilor intercomunale și de interesele locale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale.

Art. 13

(1) În sistemul gestiunii directe desfășurarea activităților specifice serviciilor de administrare a domeniului public și privat se va realiza pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de consiliile locale, consiliile județene sau de Consiliul General al Municipiului București, după caz. Regulamentul de organizare și funcționare propriu va fi elaborat în conformitate cu prevederile prezentului regulament-cadru.

(2) Gestiunea directă se realizează prin compartimente specializate, organizate în cadrul aparatului propriu al consiliului local, consiliului județean sau al Consiliului General al Municipiului București, după caz, ori prin serviciile publice organizate în subordinea consiliilor locale, consiliilor județene sau a Consiliului General al Municipiului București.

Art. 14

(1) În cazul gestiunii indirecte, desfășurarea activităților specifice serviciilor de administrare a domeniului public și privat se va realiza prin încredințarea parțială sau totală a realizării serviciilor de administrare a domeniului public și privat către unul sau mai mulți operatori.

(2) Încredințarea serviciului de administrare a domeniului public și privat se va face prin licitație publică în baza unui contract de delegare a gestiunii.

(3) Operatorii furnizori/prestatori prin intermediul cărora se desfășoară gestiunea indirectă a serviciilor de administrare a domeniului public și privat vor fi operatori atestați.

CAPITOLUL IV: Realizarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat

Art. 15

Serviciile de administrare a domeniului public și privat se realizează prin organizarea și desfășurarea la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor, sectoarelor municipiului București și al municipiului București a activităților edilitar-gospodărești specifice domeniilor componente ale acestor servicii.

SECȚIUNEA 1: Asigurarea condițiilor sanitare pe domeniul public și privat

SUBSECȚIUNEA 1: Curățarea străzilor, drumurilor și aleilor

Art. 16

(1) Curățarea străzilor, drumurilor și aleilor se va realiza cu respectarea legislației în domeniul salubrității localităților.

(2) Prestarea acestui serviciu se realizează prin:

- a) măturarea manuală sau mecanică a străzilor, drumurilor și aleilor, în zona de autorizare a operatorului, cu frecvențele stabilite;
- b) răzuitul rigolei pe o porțiune de 0,75 m lângă bordură spre axul median al străzii, adunarea materialelor rezultate de la măturat și a celorlalte obiecte aruncate - inclusiv animale moarte - și încărcarea lor în mijloacele de transport.
- (3) Întreținerea curățeniei diurne a străzilor se efectuează în tot timpul anului, pe toată durata zilei-lumină, printr-un complex de lucrări, în scopul păstrării unui aspect salubru al domeniului public, cuprinzând maturatul stradal, al spațiilor verzi stradale, al parcurilor, parcărilor, colectarea și îndepărtarea obiectelor aruncate pe jos sau în coșurile de gunoi.
- (4) Spălătul suprafețelor străzilor se va realiza cu un furtun racordat la o cisternă sau un hidrant, după executarea maturatului și când temperatura exterioară este de minimum 5°C.
- (5) Stropitul străzilor se va realiza prin dispersia apei pe întreaga suprafață a carosabilului în scopul împiedicării formării prafului și al creării unui grad de confort și igienă citadină ridicat. Stropitul străzilor se va realiza cu utilaje specializate și se va evita influențarea circulației pietonale, stropirea clădirilor, vitrinelor sau a altor dotări.
- (6) Răzuitul rigolelor este o lucrare ce se va executa în timpul anului, după ploile torențiale și ori de câte ori este considerat necesar. Răzuitul rigolelor constă în îndepărtarea noroiului, nisipului și prafului pe o porțiune de 0,75 m de la bordură spre axul median al străzii. Materialele rezultate vor fi încărcate și transportate, fiind interzisă aruncarea lor pe trotuare sau pe spații verzi.
- (7) Transportul deșeurilor depozitate în locuri nepermise constă în evacuarea acestora în termen de 60 de zile de la intrarea operatorului pe zona de autorizare ce îi aparține, precum și intervenția promptă, ori de câte ori apar astfel de deșeuri.

SUBSECȚIUNEA 2: Serviciul public de ecarisaj

Art. 17

(1) Serviciul public de ecarisaj se realizează prin instituirea de norme privind transportul, îngrijirea și exterminarea animalelor fără stăpân, care prezintă un grad ridicat de pericol social.

(2) Serviciul public de ecarisaj va asigura protecția câinilor conform principiilor europene de protecție a animalelor, concomitent cu protecția cetățenilor din unitatea administrativ-teritorială în care funcționează.

(3) Serviciul public de ecarisaj va realiza următoarele:

- a) strângerea câinilor fără stăpân, pe baza reclamațiilor scrise ale persoanelor fizice sau juridice;
- b) eliberarea animalelor contra unei taxe sau cu scutire de taxă pentru organizațiile de protecție a animalelor;
- c) îngrijirea câinilor, deparazitarea, vaccinarea, sterilizarea și înregistrarea lor într-o evidență unică;
- d) reîntoarcerea câinilor în zona de unde au fost prinși, la cererea colectivității/grupului local, care își va asuma în scris răspunderea pentru ocrotirea câinilor tratați;
- e) eutanasierea câinilor bolnavi de către personal specializat al serviciului public de ecarisaj;
- f) asigurarea adăposturilor temporare pentru câini, cu avizul serviciului de specialitate sanitar-veterinar.

(4) Conform normelor europene, câinii sunt considerați animale comunitare, în acest sens fiind interzise:

- a) omorârea câinilor în afara instituțiilor specializate;
- b) prinderea și maltratarea câinilor;
- c) organizarea luptelor cu câini.

(5) Contravaloarea prestațiilor efectuate prin serviciul public de ecarisaj se va achita astfel:

- a) persoanele fizice vor achita tarifele stabilite de serviciul public de ecarisaj;
- b) pentru efectuarea operațiilor de deparazitare, vaccinare, sterilizare la cererea clienților, aceștia vor achita tarifele propuse de serviciul public de ecarisaj și aprobate de consiliul local;
- c) pentru asigurarea adăpostirii temporare a câinilor va fi achitată contravaloarea hranei și a chiriei pentru adăpost.

(6) Autoritățile administrației publice locale vor coopera cu autoritățile administrației publice centrale care utilizează câini în diverse scopuri - pază, salvare de vieți omenești - Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Asociația Vânătorilor și Pescarilor Sportivi.

SUBSECȚIUNEA 3: Dezinsecția și deratizarea

Art. 18

(1) Combaterea insectelor dăunătoare din zonele de agrement, parcurile, grădinile publice și spațiile verzi intravilane se va face utilizându-se substanțe insecticide indicate de organele de specialitate.

(2) Programul de dezinsecție, avizat de autoritatea locală de sănătate publică, va fi stabilit și organizat de autoritățile administrației publice locale împreună cu operatorul serviciului și va fi adus la cunoștință opiniei publice prin mass-media.

(3) Operatorii care prestează serviciul de dezinsecție trebuie să fie atestați de către autoritatea locală de sănătate publică.

(4) În acțiunile de combatere a insectelor și rozătoarelor se vor respecta instrucțiunile de utilizare a pesticidelor și reglementările legale în vigoare.

Art. 19

Consiliile locale, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, Consiliul General al Municipiului București și agenții economici vor organiza și vor desfășura, cu avizul autorităților locale de sănătate publică, activități de dezinsecție, deratizare și salubritate și vor aduce la cunoștință cetățenilor măsurile întreprinse în acest scop.

Art. 20

(1) Activitățile de deratizare, dezinsecție și salubritate a locuințelor, a sediilor instituțiilor publice, a spațiilor comerciale, a depozitelor, a unităților industriale și a altor spații publice vor fi realizate de operatorii de servicii de deratizare, dezinsecție și salubritate, cu respectarea reglementărilor legale în vigoare.

(2) Acțiunile de combatere a insectelor și rozătoarelor, efectuate de către servicii specializate, se realizează numai cu produse pesticide, conform reglementărilor legale în vigoare.

(3) Produsele care se încadrează în grupele I și a II-a de toxicitate pot fi utilizate numai de operatori calificați și atestați de autoritatea locală de sănătate publică.

(4) Tratamentele cu pesticide din grupele I și a II-a de toxicitate pot fi efectuate în gospodăriile individuale, numai în afara spațiilor de locuit, de către operatori atestați.

SUBSECȚIUNEA 4: Curățarea și salubritatea lacurilor

Art. 21

Curățarea și salubritatea lacurilor, asanarea, desecarea și amenajarea terenurilor mlăștinoase din perimetrul localităților se realizează și se gestionează prin intermediul unor operatori specializați și atestați în condițiile legii.

SUBSECȚIUNEA 5: Organizarea și funcționarea cimitirelor

Art. 22

(1) Autoritățile administrației publice locale răspund de organizarea, administrarea și coordonarea activității cimitirelor aflate în subordinea acestora.

(2) Serviciile necesare colectivităților locale sunt asigurate în sistem privat de către unitățile parohiale, iar în sistem public prin cimitirele de stat/locale.

(3) Organizarea și funcționarea cimitirelor umane și a crematoriilor de către autoritățile administrației publice locale se realizează prin:

- a) elaborarea unui regulament de funcționare, aprobat prin hotărâre a consiliului local, prin care se instituie reguli generale pentru serviciile de înhumare și incinerare;
- b) atribuirea locurilor de înhumare prin concesiune pe termen limitat de 7 ani sau pe termen nelimitat, dar cu respectarea condiției ca locul să fie îngrijit;
- c) realizarea construcțiilor funerare numai cu autorizarea consiliului local;
- d) plata unor taxe și tarife către bugetul local.

(4) Infrastructura cimitirelor constând în platforme, drumuri de acces, alimentare cu apă, clădirea administrației cimitirului sau a crematoriului este în sarcina autorităților administrației publice locale.

(5) Serviciul va fi prestat în regie proprie sau prin delegarea gestiunii serviciului unui operator autorizat.

(6) Prestarea serviciului în modalitățile prevăzute la alin. (5) va fi realizată respectându-se următoarele:

- a) aplicarea și respectarea regulamentului aprobat de consiliul local;

- b) corectitudinea concesiunilor și a atribuirii locurilor de 7 ani;
  - c) asigurarea pazei și ordinii în perimetrul cimitirului sau al crematoriului;
  - d) asigurarea prestațiilor necesare înhumării sau incinerării;
  - e) întreținerea aleilor, clădirilor, instalațiilor, împrejmirilor;
  - f) asigurarea menținerii apei freactice la adâncimi mai mari de 2 m.
- (7)** Autoritățile administrației publice locale vor elabora norme specifice cu privire la transport, depunere, înhumare, deshumare, în care vor prevedea:
- a) obligativitatea ca înhumarea persoanelor decedate să se facă numai pe baza adeverinței eliberate de oficiul stării civile care a înregistrat decesul;
  - b) posibilitatea de a se face cercetări doar pe baza autorizației parchetului sau a altui organism judiciar și a reglementărilor sanitare în vigoare;
  - c) posibilitatea înhumării celor decedați în alte localități numai pe baza avizului sanitar pentru transport de cadavre umane eliberat de autoritatea locală de sănătate publică.
- (8)** Locurile de înhumare vor fi numerotate și grupate în figuri geometrice, între acestea urmând să fie amenajate căile de acces necesare.
- (9)** Administrația cimitirului va reține dreptul de folosință a locurilor de înhumare și îi va înștiința în scris pe titularii dreptului de folosință în următoarele cazuri:
- a) la expirarea duratei de folosință;
  - b) când titularul dreptului de folosință renunță la acest drept în favoarea administrației cimitirului;
  - c) în cazul în care titularului i se atribuie un alt loc de înhumare;
  - d) în caz de părăsire sau de menținere în stare de neîngrijire pe o perioadă mai mare de 2 ani a locurilor de înhumare și a lucrărilor funerare.
- (10)** Titularii dreptului de folosință a locurilor de înhumare au obligația de amenajare și întreținere a acestor locuri și a lucrărilor funerare aferente existente, asigurându-le un aspect cât mai îngrijit.
- (11)** Lucrările funerare care se pot executa sunt:
- a) însemne, borduri sau împrejmuiri pentru locurile de înhumare atribuite în folosință pentru o perioadă de 7 ani;
  - b) lucrări subterane - cripte - și lucrări supraterane - lespezi, obeliscuri, alte lucrări de artă plastică - pentru locurile de înhumare atribuite pe o perioadă mai mare de 7 ani.
- (12)** Lucrările publice prevăzute la alin. (11) se vor realiza doar după obținerea autorizației de construire, în termen de maximum 2 ani de la eliberarea acesteia.
- (13)** Executarea și repararea lucrărilor funerare vor fi asigurate de administrația cimitirelor care va organiza în acest scop formații de lucru specializate.
- (14)** Lucrările prevăzute la alin. (11) vor putea fi executate și de titularii dreptului de folosință a locurilor de înhumare sau de membrii familiei acestora dacă au o calificare corespunzătoare profilului acestor lucrări.
- (15)** Înainte de înhumare persoanele decedate vor putea fi depuse în sălile de ceremonii funerare numai pe baza certificatului de îmbălsămare.
- (16)** În sălile de ceremonii funerare nu vor putea fi depuse persoane decedate din cauza unor boli contagioase.
- (17)** În locurile de înhumare neamenajate cu cripte, înhumarea se va face la o adâncime de minimum 2 m și numai pentru o singură persoană.
- (18)** Deshumările și reînhumările se fac de administrațiile cimitirelor, în prezența familiei persoanei decedate sau a unui reprezentant al acesteia și a administratorului cimitirului, cu respectarea normelor sanitare anti-epidemice.
- (19)** Crematoriile din subordinea administrațiilor cimitirelor vor realiza următoarele:
- a) executarea operațiunilor premergătoare incinerării;
  - b) incinerarea cadavrelor umane;
  - c) depozitarea și conservarea urnelor cu cenușă;
  - d) alte operații specifice incinerării cadavrelor.
- (20)** Urnele vor fi identificate cu etichete pe care se vor înscrie datele de identificare a persoanelor incinerate.
- (21)** Urnele vor fi păstrate în crematoriu 45 de zile după care vor fi depuse în nișa comună a crematoriului, dacă în acest interval familia defunctului nu a luat nici o hotărâre.
- (22)** Nișele vor fi atribuite în folosință de administrațiile cimitirelor, pe durată determinată sau nedeterminată, cu plata tarifelor impuse de administrația cimitirului.
- (23)** Autoritățile administrației publice locale pot aproba incinerarea gratuită și depunerea urnei în nișa comună a crematoriului pentru persoanele lipsite de posibilitatea de a plăti tarifele legale.
- (24)** Administrațiile cimitirelor vor asigura întreaga gamă de servicii, lucrări și obiecte necesare ceremoniilor funerare, precum și alte servicii și lucrări de amenajare și întreținere a locurilor de înhumare și a nișelor pentru păstrarea urnelor, astfel ca cerințele populației în cazul decesului unei persoane să poată fi satisfăcute într-un singur loc cu operativitate și în condiții corespunzătoare.
- (25)** Prestarea serviciilor funerare se va face pe baza solicitărilor celor interesați, cu plata tarifelor și prețurilor stabilite conform legislației în vigoare.
- (26)** Mormintele și operele comemorative de război, mormintele oamenilor de știință, cultură și artă, aflate în cimitirele administrate de autoritățile administrației publice locale, sunt îngrijite și întreținute de administrațiile cimitirelor.
- (27)** Administrațiile cimitirelor răspund de îngrijirea și paza cimitirelor și crematoriilor, revenindu-le obligația să întrețină în buna stare camerele de depunere și de ceremonii funerare, împrejmirile, căile de acces, spațiile verzi, instalațiile de alimentare cu apă, energie electrică, canalizare și alte dotări.
- SECȚIUNEA 2: Administrarea drumurilor și a străzilor**
- SUBSECȚIUNEA 1: Administrarea și întreținerea drumurilor**
- Art. 23**
- (1)** Autoritățile administrației publice vor asigura administrarea drumurilor după cum urmează:
- a) autoritățile administrației publice centrale, pentru drumurile naționale;
  - b) autoritățile administrației publice județene, pentru drumurile județene;
  - c) autoritățile administrației publice locale, pentru drumurile orașenești și comunale.
- (2)** Realizarea obligațiilor administrației publice locale în domeniul administrării și întreținerii drumurilor și străzilor pentru a satisface interesul general de transport va asigura:

- a) creșterea capacității de preluare a traficului;
  - b) îmbunătățirea condițiilor de deplasare pentru vehicule;
  - c) creșterea gradului de siguranță a participanților la traficul pe drumurile publice;
  - d) reducerea cheltuielilor de transport în funcție de calitatea carosabilului.
- (3) Autoritățile administrației publice centrale, județene și locale vor stabili un program unitar care să conducă la îndeplinirea tuturor cerințelor conducătorilor auto și pietonilor participanți la trafic, program ce va cuprinde măsuri pentru:
- a) reabilitarea arterelor principale și a celor de acces în localități;
  - b) modernizarea intersecțiilor, podurilor, pasajelor și traversărilor subterane/supraterane;
  - c) reparații capitale, realizarea de covoare asfaltice, asigurarea necesarului de mijloace de producție pentru producerea amestecurilor asfaltice, asigurarea cu mijloace de execuție, efectuarea lucrărilor aferente infrastructurii edilitare;
  - d) creșterea gradului de siguranță a circulației prin dotarea cu mijloace de semnalizare perfecționate și de dirijare automată a traficului;
  - e) realizarea arterelor pentru preluarea traficului greu din interiorul orașelor;
  - f) sistematizarea rețelei de drumuri pe principii inelar-radial;
  - g) executarea lucrărilor de construire, modernizare și întreținere a străzilor și a drumurilor numai pe baza planurilor și documentațiilor de urbanism, studiilor de circulație și de trafic, cu respectarea procedurilor tehnice de execuție pentru:
    - 1. execuția îmbrăcăminților din pavaie de piatră brută;
    - 2. repararea îmbrăcăminților asfaltice;
    - 3. execuția fundațiilor din piatră spartă într-un singur strat;
    - 4. execuția lucrărilor de încadrare a îmbrăcăminților;
    - 5. montarea bordurilor din beton pe fundație de beton;
    - 6. turnarea prin așternere mecanică a covoarelor asfaltice subțiri din mortar bituminos preparat la cald;
    - 7. amenajarea domeniului public pentru evenimente deosebite;
    - 8. amenajarea și întreținerea parcărilor;
    - 9. executarea stratului rutier din materiale granulare stabilizate cu ciment;
    - 10. execuția stratului de fundație din agregate în amestecuri optime;
    - 11. întreținerea și repararea drumurilor publice;
    - 12. executarea straturilor bituminoase cilindrate din mixturi asfaltice;
  - h) realizarea planurilor cadastrale, cu materializarea pe planuri a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
  - i) coordonarea operatorilor de servicii publice de gospodărie comunală la efectuarea lucrărilor de orice natură la infrastructura tehnico-edilitară a localităților.
- (4) Autoritățile administrației publice locale împreună cu Poliția Rutieră vor reglementa circulația, parcare, staționarea și oprirea pe străzi a autovehiculelor.
- (5) În funcție de intensitatea traficului, drumurile publice vor fi prevăzute cu stații amenajate în afara fluxului circulației pentru oprirea mijloacelor de transport în comun. Semnalizarea unitară și amenajarea acestora se asigură de către consiliile locale în intravilan și de către consiliile județene în extravilan, indiferent de categoria drumurilor.
- (6) La propunerea autorităților locale de sănătate publică privind reducerea poluării mediului înconjurător cu trafic intens, autoritățile administrației publice locale stabilesc măsurile ce se impun în vederea protejării sănătății populației.

SUBSECȚIUNEA 2: Amenajarea și întreținerea parcărilor

Art. 24

- (1) Amenajarea, întreținerea și exploatarea locurilor de parcare se vor realiza conform hotărârilor autorităților administrației publice locale, stabilirea amplasamentelor făcându-se împreună cu Poliția Rutieră.
- (2) Parcarea reprezintă acel spațiu destinat în mod special staționării vehiculelor, semnalizat prin indicatoare și marcaje care îl delimitează de partea carosabilă a drumului.
- (3) În parcurile de reședință, care sunt situate la mai puțin de 30 m de frontul imobilelor utilizate de locatari, se va atribui câte un loc de parcare pentru fiecare apartament. Dacă numărul cererilor depășește suprafața disponibilă, se vor organiza licitații la care tariful de bază este reprezentat de prețul de pornire. Autoritățile administrației publice vor identifica împreună cu asociațiile de proprietari spațiile aflate la mai puțin de 30 m de frontul imobilelor, care pot fi amenajate ca parcări de reședință.
- (4) Parcurile publice sau private, cu plată, vor fi amenajate de persoanele juridice care le au în exploatare. Parcurile publice sau private, fără plată, vor fi întreținute de serviciul de administrare a străzilor.
- (5) Parcurile vor fi utilizate contra cost, pe bază de tichet de parcare pe perioade limitate sau pe bază de abonament/autorizație pe perioade nelimitate.
- (6) Abonamentele și autorizațiile vor fi expuse la loc vizibil în interiorul mijlocului auto.
- (7) Eliberarea abonamentelor și autorizațiilor de parcare se va face pe baza buletinului/cărții de identitate și doar după ce se va verifica dacă solicitantul nu deține garaj amplasat pe domeniul public.
- (8) Abonamentele lunare, trimestriale, semestriale, anuale se vor elibera pe perioade stabilite de către persoana juridică care le exploatează, aceasta stabilind și datele și limitele de valabilitate a acestora.
- (9) Parcurile de reședință vor fi amenajate, exploatate și întreținute de serviciile de administrare a domeniului public care vor stabili și parcurile pentru care sunt valabile abonamentele pe care le eliberează.
- (10) Se vor atribui gratuit locuri de parcare pentru mijloacele auto aparținând serviciilor de intervenție, cum ar fi poliție, pompieri, ambulanță, intervenție, gaze.
- (11) Locurile de parcare aflate la o distanță mai mică de 50 m de unitățile hoteliere, complexe comerciale, săli de spectacole, baze sportive vor fi atribuite acestora prin închiriere.
- (12) Parcarea autovehiculelor pe căile de circulație este permisă numai cu avizul organelor de reglementare a circulației rutiere și în condițiile stabilite împreună cu autoritatea administrației publice locale. Spațiile în care se permite parcare vor fi identificate prin marcaje speciale. Sumele încasate drept taxe pentru parcare vor fi vărsate la bugetul local.

SECȚIUNEA 3: Administrarea domeniului public și privat

SUBSECȚIUNEA 1: Amenajarea, întreținerea și înfrumusețarea zonelor verzi

Art. 25

- (1) Amenajarea, întreținerea și înfrumusețarea zonelor verzi, parcurilor, grădinilor publice și a locurilor de joacă pentru copii sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

(2) Sub denumirea de spații verzi, în sensul prezentului regulament-cadru, se înțelege parcurile și grădinile publice, zonele de agrement aferente localităților, scuarurile dintre ansamblurile de clădiri, precum și spațiile aferente altor imobile aparținând instituțiilor și agenților economici.

(3) Autoritățile administrației publice locale vor asigura serviciul de întreținere a spațiilor verzi, astfel încât acestea să își îndeplinească funcțiile pentru care au fost create:

a) funcția ecologică, prin care se va realiza climatul normal, combaterea poluării fonice și a aerului, ameliorarea compoziției chimice a solului și a aerului;

b) funcția de utilitate publică, prin care se vor asigura activitățile sportive, odihna, agrementul și jocurile de copii;

c) funcția complementară, prin care se va asigura funcționarea normală a comerțului, alimentației publice, educației și învățământului.

(4) Autoritățile administrației publice vor stabili prin proiectele și studiile urbanistice necesarul de spații verzi, precum și destinația acestora.

(5) Autoritățile administrației publice locale vor amenaja zone de agrement - lacuri, păduri -, cu asigurarea și respectarea următoarelor condiții:

a) o suprafață de 13-15 ha spațiu verde, la o distanță de maximum 25 km, pentru localitățile cu un număr de locuitori sub 20.000;

b) o suprafață de 15-17 ha spațiu verde, la o distanță de maximum 30 km, pentru localitățile cu un număr de locuitori sub 100.000;

c) o suprafață de 40 ha spațiu verde, la o distanță de maximum 40 km, pentru localitățile cu un număr de locuitori peste 100.000.

(6) În zonele de agrement autoritățile administrației publice locale vor interzice amplasarea:

a) întreprinderilor care prin activitatea lor produc zgomote, vibrații sau impurifică apa, aerul, solul;

b) unităților agrozootehnice;

c) unităților de transporturi;

d) stațiilor de epurare a apelor uzate și a depozitelor controlate de deșeuri solide.

(7) În cadrul amenajării și dotării zonelor de agrement se vor asigura:

a) instalații de alimentare cu apă potabilă;

b) WC-uri publice și locuri pentru colectarea deșeurilor;

c) colectarea și îndepărtarea apelor uzate prin instalațiile de canalizare locale sau zonale ale căror construcție și exploatare să evite poluarea factorilor de mediu.

(8) Pentru parcurile și grădinile publice suprafețele normale ale acestora vor fi asigurate în funcție de zona geografică, clima și de tradiția zonei.

(9) La amplasarea și amenajarea parcurilor și grădinilor publice, autoritățile administrației publice locale vor urmări următoarele obiective:

a) deplasarea până la un parc sau grădină publică să se realizeze în maximum 15 minute, utilizându-se mijloacele de transport în comun;

b) asigurarea unei suprafețe verzi de minimum 5 m²/locuitor și de maximum 15 m²/locuitor.

(10) Realizarea și exploatarea spațiilor verzi se vor face respectându-se și aplicându-se următoarele etape:

a) etapa de proiectare, impusă prin documentațiile de urbanism, în care se realizează studiul spațiilor verzi și se stabilesc soluțiile de detaliu necesare executării acestor spații;

b) etapa de realizare a spațiilor verzi, care se va face în regie proprie sau prin intermediul unor agenți economici de stat ori privați specializați. Încredințarea realizării spațiilor verzi agenților economici de stat sau privați se va face în urma procedurii de licitație;

c) etapa de exploatare a spațiilor verzi, care se va face prin lucrări de întreținere, reparații, restaurări, modernizări și paza spațiilor verzi;

d) etapa de producție, care se va realiza prin bazele de producere a materialului dendrologic și floricol.

Art. 26

(1) Activitatea de amenajare a spațiilor verzi se va realiza conform procedurilor tehnice de execuție din prezentul regulament-cadru.

(2) Realizarea activității de amenajare a spațiilor verzi va fi condiționată de existența la punctul/punctele de lucru, la începerea lucrărilor, a următoarelor documente:

a) ordin de lucru;

b) documentația tehnică de execuție;

c) instrucțiuni de lucru, fișe tehnologice, proceduri tehnice de execuție aplicabile, aprobate;

d) certificate de calitate, declarații de conformitate pentru materialele aprovizionate ce urmează a fi puse în operă;

e) înregistrări doveditoare că materialele neconforme sunt ținute sub control;

f) asigurarea la punctul de lucru, prin grija șefului de punct de lucru, a materialelor necesare execuției, utilajelor și utilităților aferente execuției;

g) asigurarea cu personal executant instruit și testat privind cunoașterea procedurilor tehnice de execuție, detaliile de execuție și instrucțiunile aplicabile.

(3) Procesul tehnologic cuprinde următoarele etape:

a) pregătirea terenului:

a¹) degajarea terenului prin strângerea cu mâna, sapa și grebla, în grămezi, a diferitelor materiale existente la suprafață sau puțin îngropate;

a²) curățarea terenului, prin săpare cu sapa la adâncimea de 5 cm, de iarbă și buruieni și transportul acestora cu roaba la marginea zonei de lucru;

a³) defrișări și tăieri sau doborâri de arbori, operațiuni care se aplică numai în ipoteza întâlnirii acestora în ansamblul lucrărilor de amenajare a peluzelor gazonate;

a⁴) extragerea pământului vegetal se realizează prin săparea și aruncarea pământului în depozit sau vehicul, îndepărtarea rădăcinilor, pietrelor și a altor corpuri străine;

a⁵) mobilizarea solului în vederea asigurării prizei cu stratul vegetal, nivelarea și finisarea suprafețelor după mobilizarea solului; săparea și întoarcerea pământului, cu sfărâmarea sumară a bulgărilor, nivelarea și mărunțirea bulgărilor cu sapa

și grebla, finisarea prin greblarea repetată la metru pătrat de suprafață mobilizată, împrăștierea pământului cu lopata și sfărâmarea sumară a bulgărilor;

- a⁶) însămânțarea gazonului se va face după așternerea pământului vegetal și mărunțirea fină a acestuia;
- b) însămânțarea gazonului cuprinde transportul în interiorul zonei de lucru, semănarea prin împrăștierea cu mâna, îngropatul cu grebla de grădină și tasarea solului semănat cu tăvălugul de grădină;
- c) udatul terenului cu furtunul cuprinde întinderea furtunului și racordarea la gura de apă, udarea și manevrarea furtunului în timpul udării și strângerea furtunului;
- d) întreținerea peluzelor gazonate se realizează prin:
  - d¹) cosirea manuală a gazonului și strângerea în grămezi, cu grebla, în zona de lucru;
  - d²) plivirea buruienilor de pe peluze și depozitarea lor la marginea zonei de lucru, în grămezi;
  - d³) căratul buruienilor;
- e) rectificarea marginilor la peluze prin tăierea cu cazmaua a marginilor peluzei și strângerea și transportul materialului rezultat.

(4) Resursele principale utilizate în vederea amenajării spațiilor verzi sunt:

- a) resurse materiale - semințe de plante, îngrășăminte organice, apă;
- b) resurse umane - muncitori de deservire, peisagist, personal necalificat;
- c) utilaje - mijloace de transport, autocisternă cu dispozitiv de stropit.

Art. 27

(1) Activitatea de amenajare a spațiilor verzi cu flori și arbuști se va realiza conform procedurilor tehnice din prezentul regulament-cadru.

(2) Domeniul public cu destinația "spații verzi" va avea specificat pe planul cadastral structura geologică a solului.

(3) Materialul dendrologic și floricol utilizat va fi compatibil cu structura geologică a solului în care se plantează.

(4) Activitățile de amenajare și extindere a spațiilor verzi din diferitele zone ale aceleiași localități vor fi coordonate în scopul evitării monotoniei peisagistice și funcționale.

(5) Realizarea activității de amenajare a spațiilor verzi cu flori și arbuști va fi condiționată de îndeplinirea la începerea lucrărilor a condițiilor prevăzute la art. 26 alin. (2).

(6) Etapele de lucru vor fi cele menționate la art. 26 alin. (3) pct. a¹)-a⁵).

(7) Pentru realizarea lucrărilor de plantare a arbuștilor ornamentali în spațiile verzi, se execută următoarele operațiuni:

1. săparea manuală a gropilor de diferite dimensiuni, cu păstrarea structurii solului și separarea stratului de pământ vegetal;

2. plantarea arbuștilor ornamentali:

a) extragerea arbuștilor cu sau fără balot de pământ la rădăcină se realizează prin săparea șanțului circular în jurul balotului, curățarea și tăierea rădăcinilor, finisarea și ambalarea balotului, învelirea coroanei cu rogojini legate cu sfoară, protejarea bazei tulpinii prin înfășurarea cu pânză de sac;

b) fixarea arbuștilor în camion, stropirea cu apă a coroanei și transportul în zona de lucru, la locul de plantare;

c) mocirlitul rădăcinilor;

d) așezarea balotului în groapă;

e) scoaterea ambalajului;

f) astuparea cu pământ a gropilor de plantare;

g) baterea pământului;

h) executarea farfuriilor sau mușuroaielor;

i) executarea primului udat;

j) fasonarea coroanei.

(8) Lucrările de plantări de flori și plante perene se vor realiza astfel:

1. plantări de flori:

a) transportul ghivecelor cu flori în interiorul zonei de lucru;

b) săparea gropilor pentru plantare;

c) plantarea, udarea și acoperirea cu pământ;

2. plantarea plantelor perene:

a) săparea în jurul plantei pentru formarea balotului;

b) înfășurarea balotului cu hârtie groasă și legarea cu sârmă;

c) săparea gropilor pentru plantare;

d) transportul în interiorul zonei de lucru;

e) plantarea;

f) udarea.

(9) Lucrările de întreținere obligatorii care se vor executa sunt:

1. udarea plantațiilor:

a) desfășurarea, cuplarea și strângerea furtunului de apă la gura de apă;

b) udatul propriu-zis;

2. plivirea buruienilor:

a) extragerea manuală a buruienilor cu unelte de plivit;

b) depozitarea buruienilor la marginea zonei de lucru, în grămezi;

c) căratul buruienilor;

3. lucrări de combatere a bolilor și dăunătorilor în plantații:

a) mărunțirea și prepararea amestecului de substanțe chimice pentru combatere și umplerea aparatului;

b) executarea stropirii sau prăfuirii prin acționare manuală.

(10) Resursele principale utilizate în vederea amenajării spațiilor verzi cu arbuști și flori sunt:

1. resurse materiale:

a) răsaduri de flori;

b) plante perene;

c) puieți de arbuști;

d) îngrășăminte organice;

e) împletitură de sârmă;

f) pânză de sac;

g) apă.

2. resurse umane:

a) muncitori pentru deservire;

b) peisagist;

3. utilaje:

a) mijloace de transport;

b) autocisternă cu dispozitiv de stropit.

Art. 28

(1) Amenajarea spațiilor verzi cu arbori și arbuști se va realiza conform procedurii tehnice din prezentul regulament-cadru.

(2) Realizarea activității de amenajare a spațiilor verzi cu arbori și arbuști va fi condiționată de îndeplinirea la începerea lucrărilor a condițiilor prevăzute la art. 26 alin. (2).

(3) Lucrările de plantare propriu-zisă a arborilor și arbuștilor ornamentali în spații verzi se va realiza astfel:

1. săparea manuală a gropilor de diferite dimensiuni și a șanțului pentru gard viu, cu păstrarea structurii solului și separarea stratului de pământ vegetal;

2. plantarea arborilor și arbuștilor:

a) săparea șanțului în jurul balotului;

b) curățarea și tăierea rădăcinilor;

c) învelirea coroanei cu rogojini legate cu sfoară;

d) protejarea bazei tulpinii prin înfășurarea cu pânză de sac;

e) fixarea în autovehicul și stropirea coroanei cu apă;

f) transportul în interiorul zonei de lucru până la locul de plantare;

g) mocirlitul rădăcinilor;

h) așezarea balotului în groapă;

i) scoaterea ambalajului;

j) astuparea cu pământ a gropilor de plantare;

k) baterea pământului;

l) executarea farfuriilor sau a mușuroaielor;

m) primul udat;

n) fasonatul coroanei.

(4) Plantarea gardului viu se va realiza astfel:

1. executarea șanțului pentru plantat;

2. scoaterea puieților din depozit;

3. transportul puieților la locul de plantare și repartizarea lor pe lungimea șanțului;

4. fasonatul și mocirlitul;

5. plantatul puieților și primul udat.

(5) Lucrările de protejare a plantațiilor care se vor executa sunt:

1. udarea plantațiilor:

a) desfășurarea, cuplarea și strângerea furtunului la gura de apă;

b) udatul propriu-zis;

2. învelirea trunchiului cu funii din trestie cu apărători.

(6) În plantații lucrările de combatere a bolilor și dăunătorilor se vor executa astfel:

a) mărunțirea și prepararea amestecului de substanțe chimice pentru combatere și umplerea aparatului;

b) executarea stropirii sau prăfuirii prin acționare manuală.

(7) Lucrările de întreținere sau tăierile de corecție se vor realiza astfel:

1. tăierea ramurilor cu foarfecă sau ferăstrăul în vederea formării coroanei;

2. netezirea tăieturilor cu cosorul;

3. evacuarea ramurilor tăiate la marginea zonei de lucru;

4. strângerea resturilor rezultate în urma tăierii și îndepărtarea lor din zona de lucru.

(8) Resursele principale utilizate în vederea amenajării spațiilor verzi cu arbori și arbuști sunt:

1. resurse materiale:

a) arbori de foioase și rășinoase;

b) plante perene;

c) puieți de arbuști;

d) îngrășăminte organice;

e) împletitură de sârmă;

f) pânză de sac;

g) apă;

2. resurse umane:

a) muncitori deservire;

b) peisagist;

c) personal necalificat;

3. utilaje:

a) mijloace de transport;

b) autocisternă cu dispozitiv de transport.

Art. 29

(1) Activitatea de producere a materialului dendrologic și floricol necesar amenajării, decorării și înfrumusețării zonelor verzi adiacente tramei stradale și a locurilor de agrement se va realiza conform procedurilor tehnice din prezentul regulament-cadru.

(2) Realizarea activității de producere a materialului dendrologic și floricol este condiționată de existența la punctul de lucru a următoarelor documente:

- a) documentația de execuție;
  - b) instrucțiunile de lucru și fișele tehnologice;
  - c) certificatele de calitate și declarațiile de conformitate pentru materialele aprovizionate ce urmează a fi puse în operă;
  - d) dovezile faptului că materialele neconforme sunt ținute sub control;
  - e) asigurarea la punctul de lucru, prin grija șefului de punct de lucru, a materialelor necesare execuției;
  - f) asigurarea cu personal executant instruit și testat privind prevederile din procedura tehnică.
- (3) Materialele floricole (anuale, bianuale, perene) și materialele dendrologice (arbuști de foioase, arbuști de rășinoase) se vor produce în sere și pepiniere.
- (4) Materialul săditor de calitate, reprezentat de plante care să dezvolte în totalitate, la locul de plantare, caracterele genetice proprii solului, se va realiza prin respectarea tuturor cerințelor tehnologice de producere a sortimentului de flori, arbuști și arbori.
- (5) Plantele anuale de grădină se vor obține prin semănare directă în teren pentru cele ce nu suportă transplantarea sau prin producerea de răsaduri pentru speciile cu pretenții mari față de căldură.
- (6) Înmulțirea culturilor floricole se va realiza prin utilizarea de semințe a căror calitate să fie garantată prin certificatele de calitate emise de producătorul acestora.
- (7) Timpul optim de semănare a florilor anuale se va stabili în funcție de specie, de condițiile climaterice ale zonei, de data când se dorește vânzarea sau plantarea în aer liber și de spațiul de încolțire de care se dispune.
- (8) Răsadurile se vor produce prin semănarea în lădițe sau direct în pământ așezat în răsadnițe ori solarii.
- (9) Înmulțirea materialului săditor la florile perene se va face prin divizarea tufei, drajoni, marcotaj, rizomi, bulbi și tuberobulbi.
- (10) Producerea arborilor și arbuștilor ornamentali se va realiza pe cale generativă și vegetativă.
- (11) La producerea materialului dendro-floricol se vor asigura și se vor respecta normele de protecție a muncii și de stingere a incendiilor, specifice acestor activități.

SUBSECȚIUNEA 2: Montarea mobilierului stradal

Art. 30

- (1) Activitatea de realizare a lucrărilor de montare a mobilierului stradal se va realiza conform procedurilor tehnice de execuție din prezentul regulament-cadru.
- (2) Realizarea lucrărilor de montare a mobilierului stradal va fi condiționată de existența la punctele de lucru, la începerea lucrărilor, a următoarelor documente:
- a) documentația tehnică de execuție;
  - b) instrucțiunile de lucru, fișele tehnologice, planurile tehnice de execuție aprobate;
  - c) certificatele de calitate, declarațiile de conformitate pentru materialele aprovizionate ce urmează a fi montate;
  - d) înregistrările doveditoare că materialele neconforme sunt ținute sub control;
  - e) asigurarea la punctul de lucru a materialelor necesare execuției, sculelor și dispozitivelor de verificat, utilajelor și utilităților aferente execuției;
  - f) asigurarea cu personal executant instruit și testat în ceea ce privește procedura de lucru, detaliile de execuție și instrucțiunile de aplicare;
  - g) preluarea frontului de lucru.
- (3) Lucrările de montaj al mobilierului stradal vor cuprinde următoarele etape, realizarea făcându-se în următoarea succesiune:
- a) pregătirea terenului, care constă în degajarea diverselor materiale, curățarea terenului, îndepărtarea rădăcinilor și trunchiurilor de arbori;
  - b) încărcarea în mijloace auto și transportul la locul de montaj ale mobilierului stradal;
  - c) realizarea, prin săpătură manuală sau spargere de betoane, a fundațiilor pentru montarea mobilierului stradal;
  - d) prepararea betonului de fundație;
  - e) montarea obiectelor la cotă și fixarea lor provizorie;
  - f) turnarea betonului în fundații;
  - g) grunduirea și vopsirea mobilierului stradal; h) recepționarea lucrărilor.
- (4) Lucrările de montare a mobilierului stradal se vor realiza respectându-se documentațiile de execuție. Toate neconformitățile de pe teren vor fi aduse la cunoștință proiectantului spre rezolvarea problemelor ivite.
- (5) Verificarea calității lucrărilor se desfășoară pe tot parcursul execuției. Rezultatele recepțiilor, preliminară și definitivă, vor fi anexate la dosarul obiectivului.

SUBSECȚIUNEA 3: Organizarea piețelor, târgurilor și bâlciurilor

Art. 31

Exercitarea formelor specifice de comerț pe domeniul public și privat se va face cu respectarea normelor legale.

Art. 32

- (1) În scopul desfășurării activităților de comerț în zonele publice, autoritățile administrației publice locale vor organiza piețe și vor amenaja perimetre teritoriale delimitate, afectate acestui scop.
- (2) Tipurile de piețe care vor putea fi organizate în zonele publice sunt:
- a) piețele agroalimentare, care sunt ansambluri sau numai locuri special amenajate și organizate pentru aprovizionarea populației cu produse agroalimentare și care se amplasează de obicei în zonele din mediul urban, funcționând după un program zilnic de două-trei ori pe săptămână sau săptămânal, cu asigurarea spațiilor pentru producători în condiții optime;
  - b) târgurile publice, care sunt destinate vânzării-cumpărării de produse agricole, agroalimentare, agroindustriale sau industriale;
  - c) oboarele destinate vânzării-cumpărării animalelor, care se organizează în mediul rural și în mod excepțional la periferia localităților urbane;
  - d) bâlciurile, care reprezintă combinații între una dintre formele de piață menționate la lit. a), b) și c), având ca scop prestarea de servicii comerciale și desfășurarea de activități distractive pentru populație.
- (3) Autoritățile administrației publice locale vor amplasa, vor realiza și vor organiza piețele, respectând următoarele condiții:
- a) încadrarea piețelor din punct de vedere constructiv în planul urbanistic general;
  - b) realizarea unui acces facil al populației spre și în piață;

- c) asigurarea legăturilor cu arterele principale de penetrație din zonele de producție;
- d) asigurarea de spațiu suficient pentru desfășurarea întregii activități specifice piețelor;
- e) asigurarea locurilor de parcare pentru autovehicule, cu semnalizările corespunzătoare.
- (4) Piețele vor funcționa pe baza autorizației de funcționare eliberate de primar.
- (5) Autorizația de funcționare va fi eliberată doar după obținerea avizelor legale: certificat de urbanism, autorizație de construcție, avizul autorității locale de sănătate publică, avizul poliției, al centrului județean de metrologie și al agenției teritoriale pentru protecția mediului, al inspectoratelor teritoriale de prevenire a incendiilor, avize pentru utilități.
- (6) Administrația pieței va fi organizată în orașele în care există și funcționează un număr de cel puțin 5 piețe agroalimentare. În localitățile în care această condiție nu este îndeplinită, autoritatea pieței va fi denumită "responsabil al pieței".
- (7) Funcționarea târgurilor, bâlcuirilor și oboarelor va fi supravegheată de către primarul localității pe al cărei teritoriu sunt organizate acestea.
- (8) Piețele vor fi dotate cu toate serviciile care facilitează desfășurarea activității în condiții optime, conform legilor în vigoare, dimensionate în funcție de numărul locurilor de vânzare și de tipul de piață.
- (9) În oboare și în piețe mixte, în plus față de prevederile alin. (8), se vor asigura spații special amenajate pentru animalele suspecte de a fi bolnave și containere ermetice, din oțel, pentru animalele moarte.
- (10) Salubritatea piețelor se va face zilnic și ori de câte ori este nevoie.
- (11) Boxele din hale, magazinele, unitățile prestatoare de servicii din incinta pieței pot fi date în administrare privată, prin licitație publică, pe bază de contract conform legii.
- (12) Programul pieței va fi stabilit și va fi afișat vizibil în perimetrul administrativ al pieței.
- (13) Orice utilizator al pieței va afișa datele de identificare a mărfurilor, a prețurilor și a tarifelor practicate, la loc vizibil și pentru fiecare produs/serviciu comercializat.
- (14) Activitățile de comerț și de prestări de servicii în perimetrul piețelor se vor desfășura numai în spațiile afectate fiecărui comerciant/prestator de servicii, fiind interzise vânzările și prestările de servicii pe suprafața căilor de circulație sau în parcuri.
- (15) Regulamentul propriu de funcționare al piețelor va fi afișat în perimetrul biroului administrativ al pieței.

SUBSECȚIUNEA 4: Amenajarea și întreținerea locurilor de agrement, ștrandurilor, lacurilor și bălților

Art. 33

- (1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin, autoritățile administrației publice locale vor întreține și vor exploata locurile de agrement și ștrandurile, lacurile și bălțile din raza teritorial-administrativă aflată sub incidența lor.
- (2) Autoritățile administrației publice locale vor asigura furnizarea către populație a serviciilor publice de agrement concomitent cu asigurarea activităților de deservire, transport, repararea utilajelor și clădirilor din patrimoniu.
- (3) Autoritățile administrației publice locale urmăresc realizarea conform reglementărilor legale în vigoare a activităților de exploatare a ștrandurilor, pentru asigurarea:
  - a) bunei funcționări a ștrandurilor prin dotarea și completarea plajelor cu nisip, curățarea și afânarea lor zilnică;
  - b) dotării incintelor cu bănci de grădină și coșuri de gunoi;
  - c) cabinelor de dușuri și grupurilor sanitare;
  - d) dotării cu bazine speciale pentru adulți și pentru copii;
  - e) verificării adâncimii apei din bazine pentru a se elimina pericolul de înec;
  - f) numărului necesar de bărci de salvare prevăzute cu colaci de salvare;
  - g) pregătirii pentru iarnă a ștrandurilor;
  - h) curățării zilnice a bazinelor de înot de plutitori și schimbării apei de cel puțin două ori pe săptămână în cazul alimentării de la rețeaua de apă potabilă.
- (4) Pentru asigurarea activității de exploatare a lacurilor se urmărește:
  - a) umplerea lacurilor din sursele de apă disponibile;
  - b) primenirea apei din lacuri în scopul evitării fenomenului de înflorire a vegetației subacvatice;
  - c) paza și securitatea barajelor și desecărilor prin agenți hidrotehnici special angajați;
  - d) înlăturarea plutitorilor și întreținerea în stare de funcționalitate a grătarelor din fața stăvilarelor;
  - e) buna funcționalitate a stăvilarelor;
  - f) verificarea periodică a lacurilor cu descărcare tip sifon;
  - g) menținerea, pe timpul iernii, a nivelului apei sub cel al pereurilor sau al construcțiilor hidrotehnice, pentru evitarea deteriorării acestora datorită fenomenului de îngheț;
  - h) întreținerea luciului apei, curățarea acesteia de plutitori, îndepărtarea vegetației subacvatice;
  - i) existența posturilor de prim ajutor;
  - j) posibilitatea de a participa la acțiuni de salvare a persoanelor aflate în pericol de înec;
  - k) exploatarea și întreținerea patinoarelor formate pe lacurile din dotare;
  - l) îndeplinirea formalităților legale privind navigarea ambarcațiunilor, îmbarcarea personalului navigant și folosirea acestuia doar conform calificării pe care o posedă;
  - m) dotarea ambarcațiunilor conform normelor specifice în vigoare;
  - n) existența ambarcațiunilor pentru realizarea activității de agrement nautic;
  - o) expertizarea navelor la termenele prevăzute de lege;
  - p) repararea ambarcațiunilor din dotare;
  - q) paza patrimoniului din dotare.
- (5) Autoritățile administrației publice vor amenaja ștranduri pe malurile râurilor, lacurilor sau ale mării, asigurându-se respectarea următoarelor condiții:
  - a) în amonte de ștrand să nu existe deversări de ape uzate care să influențeze calitatea apei din zona ștrandului;
  - b) la locul înbăierii apa ștrandului va fi ferită de riscul poluării prin instituirea zonelor de protecție sanitară;
  - c) pentru adâncimi până la 1,20 m panta de adâncime va fi uniformă, respectând proporția 1:10, iar pentru adâncimi mai mari, proporția 1:3;
  - d) în zonele de scăldat trebuie să se asigure minimum 2,5 m² luci de apă/persoană pentru o adâncime a apei de 1,20 m și cel puțin 6,25 m² luci de apă pentru o adâncime a apei mai mare de 1,20 m.
- (6) Supravegherea, inspecția sanitară și controlul calității apei din zonele naturale utilizate pentru înbăiere se fac de autoritățile responsabile, potrivit prevederilor legale.

SUBSECȚIUNEA 5: Administrarea și exploatarea băilor și a WC-urilor publice**Art. 34**

- (1) Administrarea și exploatarea băilor și a WC-urilor publice se vor realiza cu respectarea legislației în vigoare specifice unităților în care se prestează servicii pentru populație, denumite în continuare unități.
- (2) Unitățile vor fi racordate la sistemele publice de alimentare cu apă potabilă sau la surse proprii de apă care să corespundă condițiilor de calitate pentru apă potabilă și vor fi dotate cu instalații interioare de alimentare cu apă și de canalizare, conform normativelor în vigoare.
- (3) Unitățile vor fi racordate la sistemele publice de canalizare a apelor uzate; în cazul în care nu există sistemul public de canalizare, unitățile își vor prevedea instalații proprii pentru colectarea, tratarea și evacuarea apelor uzate astfel încât să nu polueze solul, apele sau aerul.
- (4) Instalațiile interioare de distribuție a apei potabile și de evacuare a apelor uzate, sifoanele de pardoseală și obiectele sanitare vor fi menținute în permanentă stare de funcționare, luându-se toate măsurile necesare în acest sens.
- (5) Dezinsecția profilactică se va efectua periodic; intervalul maxim între două dezinsecții va fi de 3 luni.
- (6) Deratizarea profilactică se va efectua periodic, la intervale de maximum 6 luni.
- (7) Între operațiunile periodice se vor aplica proceduri de dezinsecție și deratizare curente, de întreținere, în funcție de prezența vectorilor.
- (8) Numărul maxim de persoane care vor utiliza simultan baia nu va depăși capacitatea proiectată și autorizată sanitar. Suprafața încăperilor cu căzi individuale va fi de minimum 6 m², iar cabina de duș va avea minimum 4 m².
- (9) WC-urile publice au dotarea specifică prevăzută în normele de proiectare.

SUBSECȚIUNEA 6: Administrarea și exploatarea spațiilor publicitare**Art. 35**

- (1) Autoritățile administrației publice locale vor organiza în cadrul serviciilor publice de gospodărie comunală compartimente specializate pentru organizarea și exploatarea locurilor publice de afișaj și reclame, în care va fi angrenat personal din cadrul serviciilor de administrare a domeniului public.

▶(la data 29-aug-2014 Art. 35, alin. (2) din capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 6 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 Art. 35, alin. (3) din capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 6 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 7 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 8 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 9 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 10 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 11 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 12 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

SUBSECȚIUNEA 13: Obligațiile autorităților administrației publice locale**Art. 42**

▶(la data 29-aug-2014 Art. 42, alin. (1) din capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 13 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 Art. 42, alin. (2) din capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 13 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

- (3) Atribuirea spațiilor de publicitate se face anual, prin organizarea de licitații potrivit reglementărilor legale în vigoare.
- (4) Autoritățile locale vor stabili prin regulament aprobat de consiliul local taxele și tarifele datorate pentru spațiile de publicitate, cu respectarea cuantumului minim stabilit prin reglementările legale în vigoare.

SUBSECȚIUNEA 14: Obligațiile operatorilor de publicitate**Art. 43**

▶(la data 29-aug-2014 Art. 43, alin. (1) din capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 14 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

- (2) Operatorii de publicitate au obligația achitării taxei de folosire a spațiului publicitar începând cu data atribuirii contractului.

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 15 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

▶(la data 29-aug-2014 capitolul IV, secțiunea 3, subsecțiunea 16 abrogat de Actul din Hotărârea 672/2014)

SUBSECȚIUNEA 17: Asanarea și amenajarea terenurilor mlăștinoase din perimetrul localităților**Art. 48**

- (1) Asanarea și amenajarea terenurilor mlăștinoase din perimetrul localităților se fac pe baza prevederilor planului de urbanism general al localității.
- (2) Pe baza amenajărilor de acest tip vor sta studii de specialitate și proiecte de execuție, întocmite, prin grija autorității locale competente, de către un proiectant autorizat.
- (3) Studiile de specialitate vor ține cont de mărimea zonelor mlăștinoase, de cauza apariției acestora, indicând soluțiile tehnice cele mai adecvate pentru eliminarea și îndepărtarea apei în exces, inclusiv destinația terenurilor asanate după executarea lucrărilor prevăzute în studii.
- (4) Autoritatea administrației publice locale competentă va urmări asigurarea fondurilor pentru realizarea studiilor și a investițiilor ce rezultă din proiectele întocmite pe baza studiilor.
- (5) Autoritatea administrației publice locale competentă va hotărî modul de gestionare și de exploatare și întreținere a construcțiilor și instalațiilor care asigura asanarea perimetrelor mlăștinoase, inclusiv măsurile de valorificare a terenurilor rezultate.
- (6) Întrucât măsurile de exploatare și de întreținere a construcțiilor și instalațiilor de asanare și desecare a terenurilor mlăștinoase depind de condițiile locale și de soluțiile tehnice stabilite de elaboratorii studiilor și proiectelor de specialitate, autoritățile administrației publice locale vor preciza și vor include aceste măsuri în regulamentele proprii de organizare, funcționare și exploatare a serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local.

SUBSECȚIUNEA 18: Amenajarea cursurilor de apă ce traversează localitățile**Art. 49**

- (1) Amenajarea cursurilor de apă ce traversează localitățile, prin lucrări de îndiguire, dirijare și asigurare a scurgerii apei, se face pe baza prevederilor planului de urbanism general al localității.
- (2) La baza amenajărilor de acest tip vor sta prevederile planurilor generale de amenajare a bazinului hidrografic de care aparține cursul de apă ce face obiectul amenajării, plan ce se întocmește prin grija autorităților de gospodărire a apelor competente, precum și un studiu de specialitate și un proiect de execuție întocmit prin grija autorității publice locale competente, din care să rezulte măsurile concrete care se iau în interiorul sau în extravilanul localității pentru a pune în aplicare măsurile rezultate din aceste documente.
- (3) În cazul în care măsurile rezultate implică mai multe comunități locale distincte, studiile de specialitate și proiectele de execuție se realizează prin grija autorității administrației publice județene sau centrale, după caz.
- (4) Autoritățile administrației publice locale județene sau a municipiului București, după caz, vor urmări asigurarea

fondurilor pentru realizarea studiilor și a investițiilor necesare ce rezultă din proiectele de execuție întocmite pe baza studiilor.

(5) Studiile și proiectele de execuție vor evidenția construcțiile și instalațiile necesare pentru amenajarea cursului de apă, inclusiv eventualele folosințe suplimentare ale cursului de apă ce face obiectul amenajării sau al terenurilor ce pot fi valorificate în urma realizării amenajării cursului de apă menționat.

(6) Autoritatea administrației publice locale, județene sau a municipiului București, după caz, va hotărî modul de gestionare, de exploatare și de întreținere a construcțiilor și instalațiilor care asigură amenajarea cursurilor de apă ce traversează localitatea/localitățile.

(7) Întrucât măsurile de exploatare și de întreținere a construcțiilor și instalațiilor de amenajare a cursurilor de apă ce traversează localitatea/localitățile depind de condițiile locale și de soluțiile tehnice stabilite de elaboratorii studiilor și proiectelor de specialitate, autoritățile administrației publice locale, prevăzute la alin. (4), vor preciza și include aceste măsuri în regulamentele proprii de organizare, funcționare și exploatare a serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local.

SECȚIUNEA 4: Asigurarea iluminatului public

Art. 50

(1) Autoritățile administrației publice locale vor înființa, vor organiza, vor exploata și vor întreține rețelele de iluminat public stradal și a iluminatului public pentru punerea în valoare a edificiilor publice, monumentelor arhitecturale și de artă, a spațiilor publice și peisagistice.

(2) Serviciile de iluminat public se vor realiza pe toate căile de circulație publică din localitățile urbane și rurale, cu respectarea principiilor ce guvernează organizarea și funcționarea serviciilor publice de gospodărie comunala.

(3) Serviciile de iluminat public vor respecta și vor îndeplini, la nivelul comunităților locale, în întregul lor, indicatorii de performanță aprobați prin hotărâri ale consiliilor locale ale comunelor, orașelor și municipiilor sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, pe baza indicatorilor de performanță din Regulamentul-cadru de funcționare a serviciilor de iluminat public.

(4) Organizarea iluminatului public stradal și ornamental al localităților în condiții de eficiență și siguranță este de competența autorităților administrației publice locale și se va realiza ținându-se seama, cu prioritate, de necesitățile comunităților locale, de starea tehnică și eficiența sistemelor de iluminat public existente, precum și de standardele minimale privind iluminatul public, prevăzute de normele interne și ale Uniunii Europene în acest domeniu.

(5) Aprobarea strategiilor de dezvoltare/înființare a serviciilor de iluminat public și a programelor de dezvoltare a infrastructurii aferente, a regulamentelor și normelor locale de organizare și funcționare a serviciilor, a criteriilor și procedurilor de monitorizare și control al gestiunii serviciilor de iluminat public constituie atribuția exclusivă a consiliilor locale sau a Consiliului General al Municipiului București, după caz.

CAPITOLUL V: Drepturile și obligațiile autorităților administrației publice locale, ale operatorilor și beneficiarilor de servicii de administrare a domeniului public și privat

SECȚIUNEA 1: Drepturile și obligațiile autorităților administrației publice locale

Art. 51

Autoritățile administrației publice locale acționează în numele și în interesul comunităților locale pe care le reprezintă și răspund față de acestea pentru:

- a)** modul în care gestionează și administrează infrastructura edilitar-urbană a unităților administrativ-teritoriale;
- b)** modul în care organizează, coordonează și controlează serviciile de administrare a domeniului public și privat.

Art. 52

Autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- a)** stabilirea strategiilor de dezvoltare și funcționare a serviciilor de administrare a domeniului public și privat;
- b)** luarea inițiativelor și adoptarea hotărârilor privitoare la serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- c)** exercitarea competențelor și responsabilităților ce le revin potrivit legislației în vigoare, referitoare la serviciile de administrare a domeniului public și privat.

Art. 53

Autoritățile administrației publice locale au în raport cu operatorii următoarele drepturi:

- a)** să verifice, să solicite refundamentarea și să aprobe structura, nivelurile și ajustările prețurilor și tarifelor propuse de operatorul serviciilor de administrare a domeniului public și privat;
- b)** să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu respectă indicatorii de performanță și parametrii de eficiență la care s-a angajat prin contractul de delegare a gestiunii, cu excepția situațiilor care nu se datorează operatorului de serviciu.

Art. 54

Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații:

- a)** să asigure un mediu de afaceri concurențial și transparent și să asigure un tratament egal tuturor operațiunilor;
- b)** să asigure publicitatea și accesul liber la informațiile publice privind pregătirea ofertelor și participarea la licitații;
- c)** să elaboreze și să aprobe documentele necesare organizării și desfășurării procedurilor de delegare a gestiunii serviciilor de administrare a domeniului public și privat;
- d)** să aducă la cunoștința publică, în condițiile legii, hotărârile și dispozițiile al căror obiect îl constituie serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- e)** să atribuie contractele de delegare a gestiunii serviciilor de administrare a domeniului public și privat, în conformitate cu procedurile legale;
- f)** să respecte și să îndeplinească obligațiile asumate prin contractele de delegare a gestiunii;
- g)** să achite contravaloarea prestațiilor efectuate de operator, conform clauzelor contractuale;
- h)** să păstreze confidențialitatea, în condițiile legii, a informațiilor cu privire la activitatea operatorilor, altele decât cele publice.

SECȚIUNEA 2: Drepturile și obligațiile operatorului

Art. 55

(1) Drepturile operatorilor serviciilor de administrare a domeniului public și privat se înscriu în caietele de sarcini, în regulamentele serviciilor de administrare a domeniului public și privat și în contractele de delegare a gestiunii, urmărindu-se asigurarea și menținerea echilibrului contractual pe toată durata de derulare a acestora.

(2) Operatorii serviciilor de administrare a domeniului public și privat, indiferent de forma de organizare și/sau de forma

de proprietate, au calitatea de autoritate contractantă și au obligația de a efectua achiziții publice potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Art. 56

Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de administrare a domeniului public și privat au următoarele drepturi:

- a) să încaseze contravaloarea serviciilor prestate, corespunzător cantității și calității acestora;
- b) să propună autorităților administrației publice locale ajustarea periodică a prețurilor și a tarifelor, în funcție de influențele intervenite în costurile de operare;
- c) să sisteze furnizarea/prestarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat către utilizatorii care nu și-au achitat contravaloarea facturilor, inclusiv majorările de întârziere, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului de plată. Reluarea furnizării/prestării serviciilor se va face în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la efectuarea plății, cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării, fiind suportate de utilizator.

Art. 57

Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de administrare a domeniului public și privat au față de utilizatori următoarele obligații:

- a) să presteze servicii utilizatorilor cu care au încheiat contracte de furnizare/prestare a serviciului, în conformitate cu clauzele prevăzute în contract;
- b) să deservească toți utilizatorii din aria de acoperire;
- c) să respecte indicatorii de performanță stabiliți de autoritățile administrației publice locale în caietele de sarcini sau în contractele de delegare a gestiunii;
- d) să furnizeze autorităților administrației publice locale informațiile solicitate și să asigure accesul la toate informațiile necesare verificării și evaluării funcționării și dezvoltării serviciilor, în conformitate cu clauzele contractului de delegare a gestiunii și prevederile legale în vigoare;
- e) să pună în aplicare metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor de operare, inclusiv prin aplicarea procedurilor concurențiale prevăzute de normele legale în vigoare pentru achizițiile publice de lucrări, bunuri și servicii;
- f) să asigure finanțarea pregătirii și perfecționării profesionale a propriilor salariați.

SECȚIUNEA 3: Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 58

Utilizatorii serviciilor de administrare a domeniului public și privat au următoarele drepturi:

- a) acces neîngrădit la informațiile publice privind serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- b) garantarea accesului și dreptului de a beneficia de serviciile de administrare a domeniului public și privat din aria de acoperire a operatorului;
- c) de a beneficia de prevederile hotărârilor și deciziilor cu privire la serviciile de administrare a domeniului public și privat;
- d) de a contesta, în condițiile legale, prevederile adoptate de consiliul local prin hotărâri proprii.

Art. 59

Utilizatorii serviciilor de administrare a domeniului public și privat au următoarele obligații:

- a) să respecte clauzele contractului de furnizare/prestare și să își achite obligațiile de plată în conformitate cu prevederile acestora;
- b) să achite sumele reprezentând contravaloarea serviciilor facturate, în termen de 30 de zile calendaristice de la data emiterii facturii;
- c) să plătească dobânzi și penalități de întârziere egale cu cele stabilite pentru neplata obligațiilor față de bugetul de stat, în cazul în care contravin precizărilor de la lit. b);
- d) să respecte prevederile regulamentelor serviciilor de administrare a domeniului public și privat, în caz contrar fiind pasibili de a fi penalizați sau, în anumite cazuri, să li se sisteze serviciul prestat.

CAPITOLUL VI: Finanțarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat

Art. 60

(1) În funcție de natura activității, serviciile de administrare a domeniului public și privat pot fi servicii care desfășoară activități de natură economică și care se autofinanțează sau servicii care desfășoară activități de natură instituțional-administrativă ori socială și care sunt finanțate prin alocații bugetare.

(2) Finanțarea cheltuielilor curente de funcționare și exploatare ale serviciilor de administrare a domeniului public și privat se asigură astfel:

- a) din veniturile proprii ale operatorilor sau din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, după caz, dacă serviciile de administrare a domeniului public și privat sunt gestionate direct de autoritățile administrației publice locale;
- b) din bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor, dacă serviciile de administrare a domeniului public și privat sunt organizate și se realizează prin delegare de gestiune.

(3) În cazul finanțării potrivit alin. (2) lit. b), în funcție de natura și de specificul activității edilitar-gospodărești desfășurate/prestate și de modul de organizare și subordonare al operatorului, se pot acorda în completare subvenții de la bugetele locale.

Art. 61

Cheltuielile curente pentru asigurarea funcționării propriu-zise a serviciilor de administrare a domeniului public și privat și efectuării/prestării activităților edilitar-gospodărești specifice acestora, respectiv pentru întreținerea, reabilitarea și exploatarea infrastructurii edilitar-urbane aferente, se asigură prin încasarea de la utilizatori, pe baza tarifelor, prețurilor sau taxelor legal aprobate, a unor sume reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate sau prin subvenții de la bugetul local, cu respectarea următoarelor condiții:

- a) organizarea și desfășurarea pe principii și criterii comerciale și concurențiale a activității prestate;
- b) protejarea autonomiei financiare a operatorilor;
- c) reflectarea costului efectiv al furnizării/prestării serviciilor de administrare a domeniului public și privat în structura și nivelul tarifelor, ale prețului biletelor sau ale taxelor locale practicate;
- d) ajustarea periodică a prețurilor, tarifelor și taxelor;
- e) recuperarea integrală a cheltuielilor prin tarife, prețul biletelor sau prin taxele locale;
- f) acoperirea prin tarife, prețul biletelor și prin taxele locale cel puțin a sumelor investite și a cheltuielilor curente de funcționare și de întreținere a serviciilor de administrare a domeniului public și privat;
- g) calcularea, înregistrarea și recuperarea uzurii fizice și morale a mijloacelor fixe specifice infrastructurii edilitar-urbane

aferele acestor servicii prin preț, tarif sau taxă în cazul gestiunii directe și prin redevență în cazul gestiunii delegate.

Art. 62

(1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente serviciilor de administrare a domeniului public și privat se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, a legislației privind achizițiile publice de lucrări, bunuri și servicii și cu respectarea dispozițiilor legale referitoare la calitatea și disciplina în construcții, urbanism și amenajarea teritoriului.

(2) Finanțarea lucrărilor de investiții se asigură din următoarele surse:

- a) subvenții de la bugetul local, în funcție de natura și de modul de organizare și funcționare a serviciului de administrare a domeniului public și privat;
- b) credite bancare, interne sau externe, garantate de autoritățile administrației publice locale sau de Guvern;
- c) sprijin nerambursabil obținut prin aranjamente bilaterale sau multilaterale;
- d) taxe speciale instituite în condițiile legii;
- e) participarea capitalului privat în cadrul unor contracte de parteneriat public-privat;
- f) transferuri de la bugetul de stat către bugetele locale pentru obiectivele incluse în cadrul unor programe de investiții realizate cu sprijin financiar extern, la a căror finanțare participă și Guvernul;
- g) venituri proprii ale operatorului;
- h) alte surse constituite potrivit legii.

Art. 63

(1) În cazul gestiunii delegate contractele vor prevedea sarcinile concrete ce revin, pe de o parte, autorităților administrației publice locale și, pe de altă parte, operatorilor în ceea ce privește finanțarea și realizarea obiectivelor, respectiv ale programelor de investiții.

(2) Investițiile pentru reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii edilitar-urbane care se realizează din fonduri proprii ale operatorilor rămân în proprietatea acestora pe toată durata contractului de delegare a gestiunii, dacă la încheierea contractului nu s-a convenit altfel, și se vor amortiza de către operator pe durata contractului; în contractul de delegare a gestiunii se va preciza modul de repartiție a bunurilor realizate la încetarea din orice cauză a contractului.

CAPITOLUL VII: Prețuri, tarife și taxe

Art. 64

(1) Nivelul prețurilor și/sau al tarifelor pentru plata serviciilor de administrare a domeniului public și privat se fundamentează pe baza costurilor de producție și exploatare, a costurilor de întreținere și reparații, a amortismentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a ratelor pentru restituirea creditelor, a dobânzilor aferente împrumuturilor contractate, a obligațiilor ce derivă din contractul de delegare a gestiunii și include o cotă pentru crearea resurselor necesare dezvoltării și modernizării infrastructurii edilitar-urbane, precum și profitul operatorului.

(2) Aprobarea prețurilor și/sau a tarifelor se face de către consiliile locale, consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, consiliile județene și/sau Consiliul General al Municipiului București, după caz, cu avizul autorităților de reglementare locale.

(3) Cuantumul și regimul taxelor locale se stabilesc anual prin hotărâri ale consiliilor locale, consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, consiliilor județene și/sau ale Consiliului General al Municipiului București, după caz, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(4) Structura și nivelul prețurilor, tarifelor și taxelor vor fi stabilite astfel încât:

- a) să acopere costul efectiv al furnizării/prestării serviciilor de administrare a domeniului public și privat;
- b) să acopere cel puțin sumele investite și cheltuielile curente de întreținere și exploatare;
- c) să descurajeze consumul excesiv și risipa;
- d) să încurajeze exploatarea eficientă a serviciilor de administrare a domeniului public și privat și protecția mediului;
- e) să încurajeze investițiile de capital;
- f) să respecte autonomia financiară a operatorului.

(5) Metodologia de fundamentare a nivelului prețurilor și tarifelor, precum și cea de aprobare a acestora se vor stabili de consiliul local.

Art. 65

(1) Aplicarea de către operatori a prețurilor și tarifelor avizate și aprobate conform art. 64 alin. (2) este obligatorie.

(2) Prețurile și tarifele avizate trebuie să respecte următoarele cerințe:

- a) asigurarea furnizării/prestării serviciilor de administrare a domeniului public și privat la nivelurile de calitate și la indicatorii de performanță stabiliți de consiliile locale prin caietele de sarcini, regulamentele serviciilor și prin contractele de delegare a gestiunii, după caz;
- b) realizarea unui raport calitate/cost cât mai bun pentru serviciile de administrare a domeniului public și privat furnizate/prestate pe perioada angajată și asigurarea unui echilibru între riscurile și beneficiile asumate de părțile contractante;
- c) asigurarea exploatării și întreținerii eficiente a bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, afectate serviciilor de administrare a domeniului public și privat.

Art. 66

(1) În cazul organizării și funcționării serviciilor de administrare a domeniului public și privat în modalitatea gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale pot aproba finanțarea dezvoltării acestor servicii din bugetele locale numai dacă din studiile tehnico-economice realizate de organisme independente rezultă că majoritatea utilizatorilor nu poate suporta majorarea tarifelor și/sau a prețurilor corespunzător dezvoltărilor propuse.

(2) Pentru menținerea echilibrului contractual orice alocație bugetară pentru dezvoltarea serviciilor de administrare a domeniului public și privat și/sau a infrastructurii edilitar-urbane aferente vă putea fi aprobată de consiliile locale și de consiliile județene numai dacă determină o reducere, corespunzător alocației acordate, a tarifului/prețului și/sau o creștere a calității serviciilor, inclusiv prin reducerea timpului de punere în funcțiune a acestora.

CAPITOLUL VIII: Răspunderi și sancțiuni

Art. 67

(1) Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament-cadru atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.

(2) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să sancționeze operatorul prestator de servicii de administrare a domeniului public și privat în cazul în care acesta nu furnizează/nu prestează serviciile de administrare a domeniului public și privat la nivelul indicatorilor de calitate și de eficiență stabiliți în contractul de delegare, prin:

a) aplicarea unor penalizări corespunzătoare prejudiciilor aduse utilizatorilor, suficient de mari pentru a determina operatorul să remedieze deficiențele constatate. Penalizările vor fi definite în contractul de delegare a gestiunii sau în regulamentele serviciilor de administrare a domeniului public și privat;

b) revocarea hotărârii prin care s-a aprobat delegarea de gestiune și rezilierea contractului de delegare a gestiunii dacă timp de 6 luni de la încheierea acestuia se constată încălcarea repetată a obligațiilor contractuale.

(3) Sancțiunile aplicate potrivit alin. (2) se comunică autorității naționale de reglementare.

(4) În situațiile prevăzute la alin. (2) lit. b) autoritățile administrației publice locale pot solicita autorității naționale de reglementare anularea licenței de operare.

CAPITOLUL IX: Dispoziții finale

Art. 68

Regulamentele serviciilor de administrare a domeniului public și privat vor fi supuse aprobării consiliilor locale, consiliilor județene, respectiv Consiliului Local al Municipiului București, și vor intra în vigoare la 30 de zile de la aprobarea lor de către acestea.

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 660 din data de 22 iulie 2004